

Nytt kontroll- och sanktionssystem för landsbygdsstöden

Innehåll

Nytt kontroll- och sanktionssystem för landsbygdsstöden.....	1
Definitioner	3
1 Sammanfattning	4
2 Bakgrund.....	6
2.1 Genomförande.....	6
2.2 Tidigare arbete och förslag.....	7
2.2.1 Första förslag hösten 2019-våren 2020	7
2.2.2 Avstämning med Kommissionen sommaren 2020.....	8
2.2.3 Omarbetat förslag hösten 2020-vintern 2021	8
2.2.4 Avstämning med Kommissionen våren 2021	8
3 Svar på beställning	10
3.1 Förslag på förändringar	10
3.1.1 Projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn	10
3.1.2 Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker	18
3.1.3 Förenklingsvinster med förslaget	23
3.2 Strategisk plan.....	24
3.3 Förordning.....	24
3.4 Tabell med förändringsförslag	25
Bilaga 1 Text till strategisk plan	
Bilaga 2 Text till förordning	
Bilaga 3 Tabell med förändringsförslag	

Definitioner

Administrativ kontroll: den del av kontroll- och sanktionssystemet som en handläggare utför för att säkerställa att stöd beviljas i enlighet med regelverket.

Administrativ sanktion: den sänkning av budget och det belopp som betalas ut som verkställs när stödmottagaren begår stora fel.

Avdrag: när utgifter som inte är stödberättigande tas bort från ärendet.

Avdrag för villkorsfel: när de godkända utgifterna i en utbetalningsansökan sänks till följd av att stödmottagaren brutit mot ett villkor för stödet.

Evenemang: en aktivitet som involverar deltagare. Kan exempelvis handla om utbildning, rådgivning, demonstration, festival eller tävling.

Investering: en fysisk eller immateriell tillgång som överstiger ett värde av 24 000 kronor exklusive moms.

Kontroll i efterhand: den del av kontroll- och sanktionssystemet som genomförs efter att ärendet har slututbetalats.

Kontroll på plats: den del av kontroll- och sanktionssystemet som genomförs i ett urval av ärenden innan ärendet har slututbetalats. Kontrollen kan innehålla ett fysiskt besök.

Oegentligheter: varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, antingen genom en otillbörlig utgift eller genom minskning eller bortfall av inkomster som kommer från de egna medel som uppbärs direkt för gemenskapernas räkning.

Tidigarelagd kontroll: den kontroll på plats som utförs under projektet eller investeringens genomförande, innan ansökan om slututbetalning har skickats in.

1 Sammanfattning

Jordbruksverket har i regleringsbrevet för 2020 och 2021 fått i uppdrag att ta fram ett nytt kontroll- och sanktionssystem inför kommande reformperiod. Denna rapport omfattar förslag till kontroll- och sanktionssystemet för projekt- och investeringsstöden inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt stöd till biodlingssektorn och stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker inom Europeiska garantifonden (EGFJ). Arbetet med att ta fram ett nytt kontroll- och sanktionssystem inleddes hösten 2019 med en kartläggning av regelverk. Ett första förslag till kontroll- och sanktionssystem levererades våren 2020. Efter avstämning med Kommissionen sommaren 2020 har förslaget arbetats om.

Under arbetets gång har förslaget stämts av både internt på Jordbruksverket och med externa intressenter såsom länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, Tillväxtverket, Förenklingsgruppen, Ekonomistyrningsverket, representanter från Danmark och Finland samt med Kommissionen.

I kommande reformperiod är den horisontella förordningen och de delegerade förordningarna inte lika detaljorienterade som i nuvarande programperiod. Istället är det upp till medlemsstaterna att ta fram detaljerade regler. Jordbruksverkets slutsats efter att ha haft flera avstämningar med Kommissionen är dock att det fortfarande finns en förväntan om att kontroll- och sanktionssystemet i stort ska likna det nuvarande systemet samt att möjligheterna till färre eller minskade kontroller är små.

Jordbruksverket har inom uppdraget tagit fram text om kontroll- och sanktionssystemet till strategisk plan, text till svensk förordning samt en tabell med förändringsförslag.

Nedan följer en sammanfattning av de förslag till nytt kontroll- och sanktionssystem som Jordbruksverket föreslår. Först presenteras förslagen för projekt- och investeringsstöden samt stöd till biodlingssektorn.

Administrativa kontroller ska göras för samtliga ansökningar om stöd och ansökningar om utbetalning samt för varje villkor. En administrativ kontroll kan göras olika djupgående där det är möjligt och lämpligt. Hur djupgående kontrollen görs avgörs av risk och slump. Besök på platsen (in situ) ersätts med ytterligare verifikation av resultat för investeringar i den administrativa kontrollen samt uttag till kontroll på plats där annan verifiering inte är möjlig.

Kontroll på plats genomförs i ett urval av samtliga typer av ärenden och åtgärder. Kontroll på plats genomförs som en fysisk kontroll när det är lämpligt men kan även genomföras som en distanskontroll, exempelvis genom användning av tekniska hjälpmedel. Urvalet till kontroll på plats kommer i kommande reformperiod genomföras i samband med ansökan om stöd. Därför sker urvalet

baserat på beviljat stödbelopp, istället för baserat på utbetalt belopp. Jordbruksverket föreslår även en större flexibilitet i fördelningen mellan risk och slump i urvalet till kontroll på plats.

Kontroller i efterhand föreslås följa dagens hantering med undantag för en större flexibilitet i fördelningen mellan risk och slump i urvalet.

Avdrag kommer kunna göras dels för icke stödberättigande utgifter och dels för villkorsfel. Samtliga avdrag ska göras på de totala godkända utgifterna i en ansökan om utbetalning samt vara sanktionsgrundande. Inga avdrag sänker den beviljade budgeten för ett ärende.

Administrativ sanktion är även i kommande reformperiod en del av sanktionssystemet. Jordbruksverket föreslår inga ändringar i hur den administrativa sanktionen ska fungera jämfört med i nuvarande programperiod bortsett från vilka avdrag som är sanktionsgrundande.

Följande förslag gäller för stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker.

Kontroll av erkännandekriterier ska göras minst vart femte år. Kontrollen genomförs i första hand genom en administrativ kontroll, men kan kompletteras med en kontroll på plats om det är lämpligt.

Varningsförfarandet vid brister i efterlevnad av erkännandekriterier föreslås förändras så att det endast finns ett system, istället för två. Förändringen innebär en kombination av de två tidigare förfarandena.

Kontroll på plats föreslås fungera som i nuvarande programperiod, både gällande den årliga kontrollen av stödansökningar och gällande kontrollen av insatser. Kontroll på plats genomförs som en fysisk kontroll när det är lämpligt men kan även genomföras som en distanskontroll, exempelvis genom användning av tekniska hjälpmedel.

Kontroll i efterhand föreslår Jordbruksverket ska genomföras minst en gång per verksamhetsprogram.

Administrativ sanktion föreslås fungera som i nuvarande programperiod.

2 Bakgrund

Den här leveransen innehåller förslag till nytt nationellt kontroll- och sanktionssystem för projekt- och investeringsstöden inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt stöd till biodlingssektorn och stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker inom Europeiska garantifonden (EGFJ). Leveransen består av ett förslag till förordningstext, ett förslag till text om kontroll- och sanktionssystemet för strategisk plan, en rapport samt en tabell med de förändringar som föreslås.

Under våren 2020 gjorde Jordbruksverket en första leverans, vilket denna rapport med medföljande bilagor är en fortsättning på. Leveransen innehöll övergripande beskrivningar av förslag till nytt kontroll- och sanktionssystem för projekt- och investeringsstöden, stöd till biodlingssektorn och stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker. För att förstå förändringarna som har gjorts fullt ut bör läsare också ta del av informationen i vårens rapport, se rapport ”Regeringsuppdrag om nytt kontroll- och sanktionssystem” med diarienummer 3.4.17-08508/2020.

2.1 Genomförande

Leveransen innehåller förslag på texter till den strategiska planen.¹ Dessa texter har så långt det varit möjligt baserats på framtagna författningstext. Förslagen har tagits fram med hänsyn till de förordningsutkast som varit tillgängliga när arbetet pågått. Om regelverk ändras eller tillkommer så kan förslagen behöva justeras.

Leveransen innehåller även förslag på texter till svensk förordning om kontroll- och sanktionssystemet.² Förordningstexten är baserad på Kommissionens författningstexter om kontroller och sanktioner i nuvarande programperiod samt till viss del på förordningen om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Förslagen har tagits fram med hänsyn till de förordningsutkast som varit tillgängliga när arbetet pågått. Om regelverk ändras eller tillkommer så kan förslagen behöva justeras. Författningstexterna innehåller inte en beskrivning av ett fullständigt kontroll- och sanktionssystem. Regelverket behöver kompletteras med exempelvis bemyndiganden för de olika stödmyndigheternas ansvarsområden.

Arbetet har utgått från de riktlinjer som Jordbruksverket tagit fram för arbetet med den nya reformperioden. Det viktigaste enligt riktlinjerna är att det nya kontroll- och sanktionssystemet kan införas i tid. Vi ska kunna fatta beslut, betala ut och rapportera enligt regelverken inklusive den nya genomförandemodellen och krav för ackrediteringen när reformperioden börjar. När det har säkerställts ska vi sträva efter att förenkla där det är möjligt.

---

¹ Se bilaga 1.

² Se bilaga 2.

Arbetet har bedrivits genom arbetsmöten, workshops och genom eget arbete. I arbetsgruppen har representanter från Jordbruksverket och länsstyrelserna deltagit. Förankring av förslagen har skett löpande under arbetets gång, både internt på Jordbruksverket, men också med externa intressenter såsom länsstyrelserna, Skogsstyrelsen, Tillväxtverket, Förenklingsgruppen och Ekonomistyrningsverket. Avstämning har även skett med Kommissionen samt med representanter från Danmark och Finland. Förslagen har skickats på remiss till länsstyrelser samt internt på Jordbruksverket. Arbetsgruppen har tagit ställning till de synpunkter som kommit fram och bearbetat förslagen.

2.2 Tidigare arbete och förslag

2.2.1 Första förslag hösten 2019-våren 2020

Arbetet med att ta fram ett förslag till nytt kontroll- och sanktionssystem påbörjades under hösten 2019. Arbetet inleddes med att Jordbruksverket gjorde en kartläggning av de utkast på nya regelverk som fanns tillgängliga, för att se vilka regler som förändrats jämfört med nuvarande programperiod. Av kartläggningen framgick bland annat att många av regleringarna kring hur kontroll- och sanktionssystemet ska vara utformat är borttagna på EU-nivå. Istället är det upp till varje medlemsstat att utforma ett effektivt kontroll- och sanktionssystem inför kommande reformperiod. Arbetet med att utforma det nya systemet påbörjades tidigt under våren 2020. Ambitionen var att ta fram ett kontrollsystem med stor förenkling, kraftigt minskade kontroller och ett minskat antal underlag för stödmottagaren att skicka in samt ett sanktionssystem med mer effektiva avdrag och sanktioner. Utgångspunkten var utifrån resultatet av kartläggningen att medlemsstaterna skulle ha stort utrymme att själva påverka vilka kontroller som skulle göras och hur dessa skulle se ut.

Under våren 2020 arbetades ett förslag fram.³ Förslaget innefattade bland annat att de administrativa kontrollerna vid ansökan om utbetalning skulle genomföras i två steg, dels genom en grundläggande kontroll som handläggaren utför för samtliga ansökningar och dels genom en utökad kontroll som handläggaren utför i ett urval av ansökningar. Det skulle kraftigt minska handläggningstiderna och i majoriteten av ansökningarna även minska antalet underlag som stödmottagare behövde skicka in. Det föreslogs även borttagning av besök på platsen (in situ), minskade och mer riktade kontroller på plats, borttagning av kontroller i efterhand samt införandet av ett nytt sanktionssystem. Förslaget om nytt sanktionssystem byggde på att samtliga fel i ett ärende skulle sammanvägas, för att fastställa hur stor minskning av stödet som skulle göras. Det nya systemet skulle ersätta den administrativa sanktionen i nuvarande period.

---

³ Förslaget finns beskrivet i rapporten ”Regeringsuppdrag om nytt kontroll- och sanktionssystem” med diarienummer 3.4.17-08508/2020.

2.2.2 Avstämning med Kommissionen sommaren 2020

Under sommaren 2020 hade Jordbruksverket en avstämning med Kommissionen, där det framkom att Kommissionen var kritiska mot förslaget. Kommissionen menade att det föreslagna kontrollsystemet inte var tillräckligt effektivt i att bekämpa risker för fel samt att sanktionssystemet inte var tillräckligt avskräckande. Kommissionen angav att kontrollsystemet behöver innehålla en kontroll av samtliga villkor och att kontrollen ska göras i samtliga ansökningar. Ett urvalsförfarande som i vissa ansökningar utesluter kontroll av hela villkor, enligt Jordbruksverkets förslag, är därför inte möjligt. Vidare ansåg Kommissionen att den föreslagna kontrollnivå för kontroll på plats inte var tillräcklig hög. Efter mötet drog Jordbruksverket även slutsatsen att kontroller i efterhand bör utgöra en del av kontrollsystemet, för att det ska vara tillräckligt effektivt. Slutligen framförde Kommissionen att en administrativ sanktion måste finnas med i sanktionssystemet, för att det ska anses vara tillräckligt avskräckande.

2.2.3 Omarbetat förslag hösten 2020-vintern 2021

Efter mötet med Kommissionen gjorde Jordbruksverket en bedömning av vilka förslag som fortsatt var aktuella och vilka förslag som behövde arbetas om. Arbetet med att ta fram ett nytt kontroll- och sanktionssystem togs sedan upp igen och under hösten och vintern 2020-2021 togs ett nytt förslag till kontroll- och sanktionssystem fram. Förslaget innefattade att administrativa kontroller skulle genomföras i samtliga ärenden och för samtliga villkor. Förslaget innebar dock att kontroller av vissa villkor skulle göras olika djupgående beroende på hur stor risken för fel är. Det föreslogs att besök på platsen (in situ) tas bort och ersätts med kontroll genom tekniska hjälpmedel eller kontroll på plats. Förslaget angav att kontroll på plats ska genomföras i samma omfattning som i nuvarande programperiod, men mer riktat mot de typer av ärenden där en kontroll på plats tillför störst värde. För att göra detta möjligt föreslogs även en justering av urvalsprocessen. Kontroll i efterhand föreslogs fortsatt vara en del av systemet. Slutligen föreslogs att sanktionssystemet blir mer likt dagens hantering med vissa ändringar. Bland annat genom en ny utformning av den administrativa sanktionen, som innebär att sanktionsgränsen beräknas på den totala budgeten istället för att beräknas på varje enskild utbetalningsansökan som i nuvarande programperiod.

2.2.4 Avstämning med Kommissionen våren 2021

Inför denna leverans har Jordbruksverket haft ännu en avstämning med Kommissionen för att presentera de nya förslagen. Kommissionen var fortsatt kritiska till flera av förslagen. Att enbart göra djupgående kontroller på riskfyllda ärenden menade Kommissionen inte var möjligt, om det inte också görs ett slumpmässigt urval. Detta för att det ska vara möjligt att följa upp och utvärdera riskanalysen. Vidare menade Kommissionen att riskanalysen måste göras löpande för att säkerställa att riskerna förekommer i samma typer av ärenden, åtgärder eller stödmottagare som i den ursprungliga analysen. Slutligen angav Kommissionen att

den lägsta nivån av kontroller måste vara relativt hög, för att kontrollen ska vara tillräcklig. Att ersätta besök på plats med kontroll genom tekniska hjälpmedel eller kontroll på plats var enligt Kommissionen ett bra förslag.

Gällande kontroller på plats var Kommissionen kritisk mot att vissa typer av ärenden och enstaka åtgärder inte omfattas av urvalet för kontroll på plats enligt förslaget. Kommissionen angav dock att en kontroll på plats inte nödvändigtvis behöver innehålla ett fysiskt besök hos stödmottagaren, det kan även ske helt via tekniska hjälpmedel eller en kontroll på distans. Kommissionen menar därför att Jordbruksverket skulle kunna ta ut samtliga typer av ärenden till kontroll på plats, men sedan endast genomföra fysiska besök hos vissa av stödmottagarna.

Slutligen var Kommissionen kritisk mot den nya utformningen av den administrativa sanktionen. Kommissionen menade att förslaget gällande administrativ sanktion inte var tillräckligt avskräckande då sanktionsgränsen beräknats på den totala budgeten samt att de sanktionsnivåer som Jordbruksverket föreslagit var för låga.

Sammanfattningsvis var Kommissionen under mötet tydlig gällande att det inte är acceptabelt att förenkla kontroll- och sanktionssystemet med utgångspunkt i att systemet ska bli enklare eller innehålla mindre omfattande kontroller.

Kommissionen anger dock att det är möjligt att göra justeringar i systemet utifrån en analys av var risken för fel finns, och därefter minska kontrollerna av delar där stödmottagare sällan gör fel. Denna analys behöver dock göras löpande utifrån ett slumpurval och följas upp, för att säkerställa att felen inte ökar när kontrollerna minskar.

Vår slutsats är att möjligheterna att förenkla kontroll- och sanktionssystemet inför kommande reformperiod är begränsade. Förslagen som presenteras nedan är bearbetade efter återkoppling från Kommissionen och remissvar. Utöver förslagen finns motiveringar till utformningen av kontrollerna.

3 Svar på beställning

3.1 Förslag på förändringar

Det kontroll- och sanktionssystem som presenteras i strategisk plan och svensk förordning innehåller vissa förändringar jämfört med nuvarande programperiod. Dessa förändringar presenteras nedan. I vissa delar föreslås att kontroll- och sanktionssystemet i kommande reformperiod ska följa hur det fungerar idag. Då presenteras det i texten.

Först presenteras de ändringar som gjorts för projekt- och investeringsstöden, tidigare kallade projekt- och företagsstöden. I denna del ingår även stödet till biodlingssektorn som i kommande reformperiod föreslås omfattas av samma kontroll- och sanktionssystem som projekt- och investeringsstöden. Detta då stödet i kommande reformperiod omfattas av samma regelverk som projekt- och investeringsstöden. Vidare har stödet under slutet av nuvarande programperiod integrerats i samma IT-system för ansökan och handläggning som dessa projekt- och investeringsstöden. En likriktning av kontroll- och sanktionssystemen kan leda till vinster i handläggningen. Avsnittet är uppdelat i fyra delar: administrativa kontroller, kontroll på plats, kontroll i efterhand samt avdrag och administrativ sanktion.

Efter det presenteras de ändringar som gjorts för stödet till producentorganisationer för frukt och grönsaker. Avsnittet är uppdelat i fem delar: kontroll av erkännandekriterier, varningsförfarande, verksamhetsprogram, driftsfond och ansökan om utbetalning, kontroll i efterhand samt avdrag och administrativ sanktion. Även här har arbetsgruppen utrett möjligheten att likrikta kontroll- och sanktionssystemet med systemet för projekt- och investeringsstöden. Det föreligger dock fortsatt så stora skillnader i utformningen av stöden att det är motiverat att hantera stödet till producentorganisationer separat.

Slutligen sammanfattas och diskuteras de förenklingsvinster som finns med de samlade förslagen.

3.1.1 Projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn

3.1.1.1 Administrativa kontroller

Administrativa kontroller ska genomföras på samtliga ansökan om stöd och ansökan om utbetalning. Samtliga aktuella villkor ska kontrolleras för varje ärende. Det medför att Jordbruksverkets förslag som presenterades under våren 2020, om att tillämpa urval på ärendenivå och endast kontrollera vissa villkor i ett urval av ärenden, inte längre är aktuellt. Förändringen är ett resultat av den avstämning med Kommissionen som genomfördes under sommaren 2020. Under avstämningen framkom att Kommissionen anser att samtliga villkor som sätts upp också måste kontrolleras.

I utkast till horisontell förordning för kommande reformperiod framgår dock att kontrollsystemet ska ”inbegripa systematiska kontroller som också ska inrikta sig på de områden där risken för fel är störst”. Vidare framgår att ”medlemsstaterna ska säkerställa den kontrollnivå som krävs för en effektiv riskhantering”.⁴ Utifrån dessa skrivningar har vi gjort tolkningen att det finns en möjlighet att effektivisera kontrollerna och göra olika djupgående kontroller i olika kontrollmoment utifrån en riskanalys. Vår ursprungliga tolkning av regelverket var att kontrollerna skulle vara riskbaserade och att ärenden, åtgärder eller stödmottagare med hög risk för fel skulle ha en mer djupgående kontroll. Efter avstämning med Kommissionen våren 2021 menar de dock att ordet ”också” i texten bör ses som en indikation om att urvalet till vilka kontroller som ska vara mer djupgående inte endast kan vara baserat på risk. De menar istället att ett sådant urval även behöver ha en slumpmässig komponent för att det ska vara möjligt att säkerställa att urvalet träffar rätt. Riskanalysen skulle behöva göras löpande för att hela tiden ha en korrekt bild av var riskerna för fel finns. Slutligen menar Kommissionen att den lägsta nivån av kontroll behöver vara hög för att räknas som en tillräcklig kontroll.

Jordbruksverket har även fått ta del av Europaparlamentets förslag till ändring av artikeln. Enligt ändringsförslaget finns ett tillägg som säger att kontrollnivån ”kan vara lägre än den ursprungliga nivån så snart som förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar korrekt och felnivån har stabiliserat sig på en godtagbar nivå. Den relevanta myndigheten ska göra stickprov från hela underlaget av sökande som, i förekommande fall, utgörs av ett slumpmässigt urval, för att få en representativ felfrekvens och ett riskbaserat urval som ska inrikta sig på de områden där risken för unionens ekonomiska intressen är störst.” Enligt den skrivningen finns eventuellt större möjligheter att göra kontroller baserade på urval längre in i programperioden. Denna skrivning är dock ännu bara ett förslag som inte finns med i de officiella förordningsutkasterna.

Parallellt med detta uppdrag pågår ett arbete med att utreda hur de enskilda administrativa kontrollerna ska genomföras. Arbetet utgår från den inventering av risker som Jordbruksverket genomförde för projekt- och investeringsstöden under hösten 2020. Ett medskick till detta arbete är dock att användningen av urval behöver vara restriktiv och baserad på välarbetade och löpande riskanalyser i kombination med slumpmässiga kontroller.

Besök på platsen (in situ)

I nuvarande programperiod har ett besök på platsen (in situ)⁵ varit en del av den administrativa kontrollen för ärenden med investeringar. Detta besök föreslår vi ska tas bort i kommande reformperiod. Förslaget om att ta bort besök på platsen

---

⁴ Artikel 58 i Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

⁵ Detta besök kallas i dagens rutinbeskrivningar för en besiktning.

finns kvar sedan leveransen våren 2020. Besöken har i denna programperiod främst syftat till att verifiera resultatet i ärenden med investeringar över ett visst belopp. I kommande reformperiod är ambitionen att stärka verifieringen av resultat i den administrativa kontrollen, och därigenom ersätta behovet av besök på platsen. Det kan exempelvis handla om tillämpning av tekniska hjälpmedel i den administrativa kontrollen, såsom geotaggade foton, eller om verifiering genom tredjepartskontroller. För de investeringar där handläggaren gör bedömningen att det inte är möjligt eller lämpligt att verifiera resultatet genom en administrativ kontroll, föreslår vi istället att investeringen automatiskt blir uttagen till en kontroll på plats.

I utredningen som gjordes våren 2020 drog arbetsgruppen slutsatsen att besök på platsen och kontroller på plats är ungefär lika kostsamma att genomföra. Kontroller på plats tillför emellertid ett större värde då de inte enbart handlar om att verifiera ett resultat utan även om att kontrollera efterlevande av andra viktiga villkor. Vi anser därför att de investeringar som behöver ett besök för att kunna verifieras bör tas ut till kontroll på plats, snarare än till ett besök på platsen (in situ).

I nuvarande programperiod finns det ett undantag från kravet om ett besök på platsen för mindre investeringar.⁶ Vi föreslår i likhet med detta att mindre investeringar ska vara undantagna regeln om automatisk kontroll på plats. Var gränsen för en mindre investering ska gå behöver utredas vidare.

3.1.1.2 Kontroll på plats

I Jordbruksverkets förslag kan ärenden bli uttagna till kontroll på plats på tre olika sätt: genom ett procentuellt urval, genom en kontroll för investeringar som inte är möjliga eller lämpliga att verifiera i den administrativa kontrollen eller genom tips om misstanke för oegentligheter.

I det procentuella urvalet föreslår Jordbruksverket att samtliga ärenden kan bli uttagna till kontroll på plats. I enlighet med de diskussioner som fördes med Kommissionen under avstämningen våren 2021 föreslår Jordbruksverket dock en ny definition av kontroll på plats, där kontrollen inte behöver innebära ett fysiskt besök hos stödmottagaren. Kontrollen kan istället, i de fall det är lämpligt, genomföras på distans. Kontrollen kan då genomföras med hjälp av till exempel tekniska hjälpmedel såsom geotaggade foton. Vilka typer av ärenden som ska kontrolleras genom ett fysiskt besök och vilka kontrollmoment som en kontroll på plats ska innehålla kommer att utredas vidare av Jordbruksverket.

Utöver det procentuella urvalet kommer det att vara möjligt att även ta ut andra ärenden till kontroll på plats. Behovet föreligger dels för de investeringar som inte

---

⁶ Artikel 48.5b i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor.

är möjliga eller lämpliga att verifiera i den administrativa kontrollen⁷ och dels vid misstanke om oegentligheter. Tips om misstanke kan både komma från handläggaren och från externa parter.

Urval till kontroll på plats

Det procentuella urvalet till kontroll på plats ska vara baserat på risk och slump. Jordbruksverket föreslår att intervallet för andelen som väljs ut baserat på slump vidgas inför kommande reformperiod. I nuvarande programperiod är fördelningen reglerad i EU-förordning till att 30-40 procent av urvalet ska vara slumpmässigt.⁸ Vi föreslår istället att det slumpmässiga urvalet ska utgöra 20-40 procent av det procentuella urvalet. Ett lägre slumpurval ökar möjligheten till att rikta kontroller på plats dit de gör mest nytta och där det finns störst risk för felaktigheter. Inom det slumpmässiga urvalet är risken hög att vi behöver genomföra kontroller på plats för ärenden där risken för fel är liten. Denna risk vill vi minska då det inte är kostnadseffektivt. För att kunna bygga upp och sedan utvärdera riskanalysen är det dock viktigt att ha ett visst slumpbaserat urval. Inom kontroller i efterhand har det slumpmässiga urvalet idag varit 20-25 procent.⁹ Det nya intervallet är således en kombination av de två tidigare intervallerna vilket ger en större flexibilitet att justera den slumpmässiga andelen efter behov.

Vidare föreslår vi att det procentuella urvalet beräknas på beviljat stödbelopp, istället för att beräknas på utbetalt belopp som idag. Fördelen med ett urval som beräknas på beviljat stödbelopp, är att det går att göra urvalet till kontroll på plats redan i samband med ansökan om stöd. Idag är alla utbetalningsansökningar låsta för urval under en tid, vilket innebär att de inte kan betalas ut förrän urvalet har gjorts. Denna väntetid skulle vi undvika genom att göra urval i samband med ansökan om stöd. Vidare medför urval i samband med ansökan om stöd att det går att genomföra tidigare lagda kontroller, exempelvis genom att kontrollera evenemang när de genomförs. Tidigare lagda kontroller bidrar till en jämnare arbetsbelastning och minskade handläggningstider, då stödmottagaren inte behöver vänta på ett kontrollbesök innan stödet kan betalas ut.

I en tidigare version av denna leverans föreslog Jordbruksverket att urvalet istället skulle göras baserat på antal ärenden. Under avstämning våren 2021 framförde Kommissionen dock att de anser att det är viktigare att en viss andel av fondens medel kontrolleras, än att många kontroller på plats genomförs. Därför justerades

---

⁷ Se avsnitt 3.1.1.1.

⁸ Artikel 50.4e i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor.

⁹ Artikel 52.3 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor.

förslaget så att urval fortsatt beräknas som andel av belopp, men som andel av beviljat stödbelopp istället för utbetalt belopp för att möjliggöra urval i samband med ansökan om stöd. Jordbruksverket förslår dock även att en avstämning mot utbetalt belopp ska göras för att säkerställa att en tillräcklig andel kontroller på plats har genomförts i förhållande till beloppet som betalats ut i slutet på reformperioden.

Procentsatsen för urval till kontroll på plats i nuvarande programperiod har varit fem procent, beräknat som andel av utbetalt belopp. Denna procentsats ser vi inget skäl till att ändra utan vi föreslår att den förblir densamma i kommande reformperiod. Vi föreslår dock att procentsatsen för urvalet både ska kunna höjas och sänkas under reformperioden, beroende på hur stora felfrekvenserna är, om det finns behov av justering.

3.1.1.3 Kontroll i efterhand

Jordbruksverket föreslår att ärenden som innehåller investeringar ska kontrolleras i efterhand, det vill säga efter att slututbetalning i ärendet har gjorts. Kontrollen regleras i nuvarande programperiod på EU-nivå¹⁰, men i de utkast till EU-förordning som finns tillgängliga när denna rapport skrivs finns inga sådana villkor. Jordbruksverket anser dock att det är viktigt att investeringar har en varaktighet och finns kvar efter att ärendet slututbetalts. Motsvarande villkor kommer därför föreslås nationellt. De investeringar som omfattas av detta villkor ska kunna bli uttagna till kontroll i efterhand.

Urvalet till kontroll i efterhand ska baseras på risk och slump. Urvalet ska motsvara 1 procent av utbetalt belopp för slututbetalda investeringar som omfattas av villkoret. Vi justerar därmed inte urvalet jämfört med hur det ser ut i nuvarande programperiod. Jordbruksverket förslår dock att intervallet för fördelningen mellan risk och slump vidgas likt fördelningen för kontroll på plats för att öka flexibiliteten.¹¹

3.1.1.4 Avdrag och administrativ sanktion

Tidigare förslag

I Jordbruksverkets rapport från våren 2020 föreslogs ett nytt sanktionssystem där en avdragsmatris, med tillhörande trappa för storlek på avdrag, skulle införas. Avdragsmatrisen skulle ersätta dagens villkorsavdrag och administrativ sanktion. I avstämning med Kommissionen under sommaren 2020 framkom att sanktionssystemet förväntas innehålla en administrativ sanktion för att anses vara

---

¹⁰ Artikel 52 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor.

¹¹ Se avsnitt 3.1.1.2.

avskräckande. I samband med att förslaget om nytt sanktionssystem bearbetats efter avstämningen, har vi ersatt matrisen och trappan med en hantering mer lik den i nuvarande programperiod. Detta av flera anledningar. När sanktionssystemet enligt Kommissionen behövde innehålla en administrativ sanktion var fördelarna med matrisen inte längre lika stora. Vi såg även en risk för att matrisen och trappan inte skulle vara tillräckligt förutsägbara för stödmottagaren och att det därför skulle bli svårt för stödmottagaren att förstå vad konsekvenserna av en brist i villkorsefterlevnad blir. Vidare skulle framtagandet av åtgärdsspecifika matriser och trappor innebära ett omfattande och tidskrävande arbete. Jordbruksverket drog därför slutsatsen att vinsterna inte var tillräckligt stora för att motivera arbetet. Det nya förslaget till sanktionssystem presenteras nedan.

Olika typer av avdrag

I nuvarande programperiod finns två typer av avdrag. Avdrag för icke stödberättigande utgifter och avdrag för villkorsfel. Utöver det tas även en administrativ sanktion ut när stödmottagaren fått stora utgiftsavgifter i en enskild utbetalningsansökan. Vi bedömer att det finns ett behov av dessa två typer av avdrag och en administrativ sanktion även i kommande reformperiod. Enligt utkast till horisontell förordning ska sanktionssystemet vara effektivt, avskräckande och proportionerligt.¹² Storleken på avdrag ska avgöras utifrån kriterierna allvar, omfattning, varaktighet och upprepning.¹³

Avdrag för icke stödberättigande utgifter görs när stödmottagaren redovisat utgifter som inte ger rätt till stöd. Om stödmottagaren redovisat utgifter för ett högre belopp än det som beviljats i beslut om stöd, ska avdragen i första hand göras på det överredovisade beloppet. Hanteringen är densamma som i nuvarande programperiod.

Avdrag för villkorsfel föreslår vi ska göras på olika sätt beroende på vad felet är. För vissa villkorsfel görs procentuella avdrag utifrån på förhand fastställda nivåer som regleras i föreskrift. Avdraget görs antingen på den berörda utgiften eller på hela den aktuella ansökan om utbetalning. För de villkorsfel där det inte går att fastställa nivåer på förhand är det istället upp till handläggaren att avgöra hur stort avdraget ska vara. Bedömningen av avdragets storlek ska göras utifrån kriterierna allvar, omfattning, varaktighet och upprepning. Även de avdrag som inte är fastställda på förhand ska göras procentuellt, antingen på den berörda utgiften eller på hela den aktuella ansökan om utbetalning. Hanteringen stämmer överens med hanteringen i nuvarande programperiod. Det krävs vidare utredning gällande vilka

---

¹² Artikel 57.1d i Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

¹³ Artikel 57.3 i Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013.

avdrag som kan fastställas på förhand i föreskrift, samt gällande vilka procentuella nivåer som är lämpliga.

Till skillnad från hanteringen i nuvarande programperiod, föreslår vi att villkorsavdrag i kommande reformperiod endast resulterar i ett avdrag i den aktuella ansökan om utbetalning, inte i en sänkning av ärendets budget. Stödmottagaren kan därmed fortfarande redovisa stödberättigande utgifter och få hela sin beviljade budget utbetald. Detta motiveras framför allt av ambitionen att tillämpa så rättvisa och proportionerliga avdrag som möjligt. I nuvarande sanktionssystem resulterar vissa villkorsavdrag i en sänkning av budgeten för ärendet medan andra inte gör det. På samma sätt är idag vissa villkorsavdrag sanktionsgrundande medan andra inte är det. Vilket system som tillämpas beror på om villkorsavdraget görs direkt på en specifik utgift eller på hela den aktuella ansökan om utbetalning. Det är en hantering som varit oförutsägbar för stödmottagare, där olika avdrag slår olika hårt. Att både göra avdrag och sänka budgeten för ärendet anser vi är ett kraftigt avdrag som riskerar att påverka möjligheten till måluppfyllelse. Vårt förslag inför kommande reformperiod är istället att samtliga avdrag som görs i en utbetalningsansökan är sanktionsgrundande, samt att det endast är den administrativa sanktionen som kan sänka budgeten för ett ärende. På så sätt bibehålls den avskräckande effekten, samtidigt som det blir ett mer rättvist och förutsägbart sanktionssystem.

Slutligen föreslår vi att procentuella avdrag ska göras på de totala godkända utgifterna i den aktuella ansökan om utbetalning, istället för att endast göras på den del som Jordbruksverket betalar ut som i nuvarande programperiod. Förändringen föreslås främst på grund av att det blir mer rättvisande i rapporteringen och en mer konsekvent hantering av avdrag. Hanteringen blir även mer rättvis för stödmottagare då alla avdrag görs på samma belopp, oavsett om avdragen görs procentuellt eller inte. Nackdelen med förslaget är att avdragen då även görs på övrig offentlig finansiering och privat finansiering. Det innebär att hanteringen dels kan leda till större avdrag och dels riskerar att kräva hantering av återbetalning av finansiering i samband med ansökan om slututbetalning. Detta är dock inget nytt sätt att göra avdrag på. I nuvarande programperiod påverkar alla avdrag för icke stödberättigande utgifter samt alla villkorsavdrag som görs på berörd utgift även övrig offentlig finansiering och privat finansiering. Vidare kommer frågan om hur finansiering ska hanteras under kommande reformperiod utredas framöver. Problemet med eventuell återbetalning av övrig offentligt stöd och privat finansiering kan därmed förhoppningsvis undvikas genom att justera hanteringen av finansiering.

Avdrag inom stöd till biodlingssektorn

Avdrag för villkorsfel är inte aktuellt inom stödet till biodlingssektorn. I nuvarande programperiod har inte villkorsavdrag kunnat göras alls för detta stöd. För de villkor där fel inte kunnat hanteras genom avdrag på den aktuella utgiften, har

istället ansökan om utbetalning avslagits. Denna hantering bör vara kvar i kommande reformperiod eftersom de snäva tidsramar som finns reglerade för stödet kräver en stramare hantering av fel. I övrigt föreslår vi att sanktionssystemet för stödet till biodlingssektorn följer förslaget för projekt- och investeringsstöden, gällande både avdrag och administrativ sanktion.

Administrativ sanktion

I nuvarande programperiod har en administrativ sanktion aktualiserats om skillnaden mellan det belopp som ska betalas ut till stödmottagaren baserat på ansökan om utbetalning samt beslutet om stöd och det belopp som ska betalas ut till stödmottagaren efter kontroll av ansökan om utbetalning är mer än tio procent. Sanktionsavdraget är lika stort som skillnaden mellan de två beloppen.¹⁴ Förenklat så innebär det att om stödmottagaren får avdrag för mer än tio procent av det belopp som sedan ska betalas ut så får stödmottagaren en administrativ sanktion. Den administrativa sanktionen beräknas genom att multiplicera avdraget med andelen av stödet som Jordbruksverket betalar ut. Sanktionsavdraget sänker både det belopp som betalas ut i den aktuella ansökan om utbetalning och ärendets totala budget. Det maximala belopp stödmottagaren kan få utbetalt för ärendet blir därmed lägre. Sanktionsavdraget kan dock inte bli större än det belopp som finns kvar att betala ut i den aktuella ansökan om utbetalning. Om avdragen omfattar alla utgifter i en ansökan om utbetalning tas därmed ingen administrativ sanktion ut och ärendets budget sänks då heller inte.

Sanktionsavdraget har i denna programperiod upplevts som oproportionerligt och svårt att förutse, eftersom det är flera variabler som påverkar hur stor sanktionen blir. På grund av att det är svårt för stödmottagaren att på förhand förstå vad konsekvenserna av ett sanktionsavdrag blir, minskar den avskräckande effekten. Det finns dessutom möjlighet för stödmottagaren att helt undgå en administrativ sanktion, även om stora avdrag görs i ärendet. Exempelvis genom att redovisa riskfyllda utgifter i en separat ansökan om utbetalning för att säkerställa att en administrativ sanktion inte tas ut, även om avdrag kan komma att göras för utgifterna.

Inför kommande reformperiod fanns därför en ambition att förändra sättet den administrativa sanktionen beräknas på för att uppnå ett mer förutsägbart system. Förslaget som Jordbruksverket tog fram innebar framför allt två förändringar. Dels att beräkningen av gränsen för när en administrativ sanktion tas ut skulle beräknas på ärendets totala budget, istället för att beräknas på en enskild ansökan om utbetalning, och dels att sanktionsavdraget skulle vara fastställt på förhand och därmed inte vara beroende av hur stort det faktiska avdraget som lett fram till

---

¹⁴ Artikel 63 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 809/2014 av den 17 juli 2014 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, landsbygdsutvecklingsåtgärder och tvärvillkor.

sanktionen varit. Vid avstämning med Kommissionen våren 2021 kritiserades förslaget. Varken en beräkning baserad på hela budgeten eller fastställda sanktionsavdrag ansågs vara tillräckligt avskräckande för att godkännas som en ny administrativ sanktion. Jordbruksverket har därför dragit tillbaka förslaget och föreslår istället att nuvarande administrativ sanktion ska fortsätta användas även i kommande reformperiod.

Vissa av de problem som identifierats med nuvarande administrativ sanktion skulle kunna åtgärdas i kommande programperiod. Exempelvis skulle sanktionsavdraget kunna motsvara hela skillnaden som lett fram till en administrativ sanktion, istället för att skillnaden multipliceras med den andel som Jordbruksverket betalar ut. Ännu en möjlig förändring skulle vara att sanktionsavdraget sparas till kommande utbetalningsansökningar och att den administrativa sanktionen därmed alltid tas ut. Dessa förändringar skulle visserligen leda till ett mer förutsägbart och rättvist sanktionssystem, dock med konsekvensen att den administrativa sanktionen slår ännu hårdare mot stödmottagaren då den skulle leda till större sanktionsavdrag och påverkan på stödmottagarens möjlighet till måluppfyllelse. Jordbruksverket anser därför att det inte är lämpligt att göra dessa förändringar utan att det är bättre att fortsatt använda den administrativa sanktion som använts i nuvarande programperiod.

3.1.2 Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker

3.1.2.1 Kontroll av erkännandekriterier

En kontroll av efterlevnad av erkännandekriterierna måste regelbundet göras av samtliga producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer som vill behålla sitt erkännande.¹⁵ I nuvarande programperiod är det förordningsstyrt att en kontroll ska genomföras minst vart femte år.¹⁶

I kommande reformperiod föreslår Jordbruksverket att en administrativ kontroll av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer uppfyller samtliga villkor för erkännande ska genomföras minst en gång vart femte år. Delar av kontrollen kan genomföras på plats. För kommande reformperiod finns förslag från Kommissionen om att ett verksamhetsprogram ska kunna sträcka sig mellan tre till sju år istället för dagens tre till fem år. Jordbruksverket föreslår att kontrollen av erkännandekriterier inte ska styras av

---

¹⁵ För att en producentorganisation ska ha rätt att söka stöd behöver de vara erkända.

¹⁶ Artikel 24.2 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2017/892 av den 13 mars 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker.

längden på ett verksamhetsprogram utan att den alltid ska göras minst vart femte år, oavsett om det finns ett verksamhetsprogram eller inte.

Utöver erkännandekontrollen för samtliga villkor föreslår Jordbruksverket att det minst en gång under varje verksamhetsår ska genomföras en administrativ kontroll av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer efterlever det specifika villkoret för erkännande gällande medlemmarnas saluföring av godkänd produktion utanför producentorganisationen. Delar av kontrollen ska kunna genomföras på plats om det är lämpligt. Villkoret om saluföring av godkänd produktion ligger till grund för beräkningen av budget och belopp som är stödberättigade och behöver därför kontrolleras årligen.

I nuvarande programperiod kontrolleras ansökan om erkännande genom en administrativ kontroll och en kontroll på plats. Inför kommande reformperiod ser Jordbruksverket en möjlighet att flytta fler delar av kontrollen från kontroll på plats till den administrativa kontrollen. Kontroll på plats bör endast användas när det tillför ett mervärde att vara på plats fysiskt. På så sätt får vi mer effektiva kontroller.

3.1.2.2 Varningsförfarande

I nuvarande programperiod finns regler i förordningen som anger att den behöriga myndigheten ska varna en producentorganisation eller en sammanslutning av producentorganisationer om myndigheten fastställer att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer bryter mot ett eller flera erkännandekriterier.¹⁷ I nuvarande programperiod finns två olika typer av hanteringar. Vilken som appliceras beror på vilket erkännandekriterium som inte har efterlevts. Vid upptäckta brister görs en bedömning av vilket varningsförfarande som blir aktuellt. Det kan bli aktuellt att tillämpa båda förfarandena om flera brister konstaterats.

Inför kommande reformperiod föreslår Jordbruksverket att endast ett varningsförfarande ska tillämpas för samtliga brister i efterlevnad av erkännandekriterier. Vårt förslag är att när stödmyndigheten upptäcker brister kopplat till erkännandekriterier ska de skicka ut ett beslut om varning. I beslutet ska stödmyndigheten fastställa inom vilken tidsgräns bristen ska åtgärdas. Tidsgränsen får inte överstiga fyra månader. Maxgränsen på fyra månader är densamma som i nuvarande programperiod och föreslås vara kvar då den fungerat bra och ger producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer tillräckligt lång tid att hinna åtgärda den brist som

---

¹⁷ Artikel 59 i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2017/891 av den 13 mars 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011.

konstaterats. Om bristen inte åtgärdats inom den fastställda tidsramen ska stödmyndigheten stoppa alla utbetalningar till producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer tills vidare. I nuvarande programperiod har utbetalningar i vissa fall stoppats redan i samband med att varningen skickas ut. I andra fall är det först om producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer inte åtgärdat bristerna inom utsatt tid som betalningarna stoppats. Här väljer Jordbruksverket därmed att endast ha kvar den mildare hanteringen och ge producentorganisationerna eller sammanslutningarna av producentorganisationer en chans att åtgärda samtliga typer av brister innan betalningarna dras in. Möjligheten för stödmyndigheten att anpassa tidsfristen finns dock kvar. Tidsfristen kan därmed vara kortare än fyra månader när det är lämpligt, exempelvis vid allvarliga brister som bör åtgärdas skyndsamt.

Vidare föreslår Jordbruksverket att det årliga stödbeloppet ska minskas med två procent för varje kalendermånad eller del av kalendermånad under vilken utbetalningarna är stoppade. Om bristen inte åtgärdats inom ett år från den dag då producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer mottog beslutet om varning ska stödmyndigheten återkalla erkännandet. I nuvarande programperiod har denna sanktion funnits i två nivåer: en sänkning på en procent för brister kopplade till vissa erkännandekriterier och en sänkning på två procent för brister kopplade till andra erkännandekriterier. För att göra hanteringen tydligare, enklare och mer avskräckande föreslår Jordbruksverket, enligt ovan, endast en nivå på sänkning inför kommande reformperiod. De erkännandekriterier som idag är kopplade till den lägre sanktionen är enkla att åtgärda inom utsatt tidsperiod. Jordbruksverket ser därför inte att en mildare sänkning behöver finnas för dessa. Skulle producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer inte åtgärda brister inom utsatt tidsperiod, oavsett vilket erkännandekriterium de gäller, utgår alltid den större sänkningen vilket gör hanteringen mer avskräckande. Sänkningens storlek tillsammans med att utbetalningarna stoppas bedöms vara avskräckande.

Slutligen föreslår Jordbruksverket att stödmyndigheten ska återkalla erkännandet för de producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer som inte åtgärdat brister inom ett år efter beslut om varning. Hanteringen är densamma som hanteringen i nuvarande programperiod. Då ett återkallat erkännande innebär stora konsekvenser för stödmottagaren anser Jordbruksverket att det är viktigt att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer får gott om tid på sig att korrigera bristen innan återkallande sker. Ett år anses vara tillräckligt med tid för att korrigera även större brister.

Det nya förslaget är en kombination av de två nuvarande förfarandena. Fördelen med förslaget är att det endast finns en variant av hantering av varningsförfaranden. Regelverket som styr hanteringen i nuvarande programperiod

har upplevts som komplicerat och svårtolkat. Ett förfarande istället för två gör regelverket lättare att tolka och tillvägagångssättet mer lättförståeligt för både stödmottagare och stödmyndighet.

3.1.2.3 Verksamhetsprogram, driftsfond och ansökan om utbetalning

För att en producentorganisation eller en sammanslutning av producentorganisationer ska kunna genomföra insatser och få stöd behöver de ha ett verksamhetsprogram. Vid varje ansökan om nytt, uppdaterat eller ändrat verksamhetsprogram ska en administrativ kontroll göras. Kontrollen kan ske genom en kontroll på plats när det är lämpligt. Även när driftsfonden ska fastställas ska en administrativ kontroll av anmälda belopp göras. Slutligen genomförs en administrativ kontroll vid ansökan om utbetalning. Denna kontroll kan ske genom en kontroll på plats när det är lämpligt.

Utöver de kontroller som beskrivits ovan ska även två typer av kontroll på plats göras årligen. Dessa finns även i nuvarande programperiod.¹⁸ En kontroll av ett urval av de producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer som har ett verksamhetsprogram samt en kontroll av de insatser som beviljats inom respektive driftsfond. Jordbruksverket anser att båda dessa kontroller bör finnas kvar inför kommande reformperiod. Kontrollerna ska vara ett komplement till de administrativa kontrollerna som utförs. I likhet med projekt- och investeringsstöden behöver en kontroll på plats inte nödvändigtvis innebära ett fysiskt besök om kontrollen istället kan genomföras på annat sätt, exempelvis genom användning av tekniska hjälpmedel.

Urvalet till den årliga kontrollen av producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer ska likt i nuvarande programperiod motsvara minst 30 procent av det totala belopp för vilket stöd begärts för det aktuella året. Varje producentorganisation eller sammanslutning av producentorganisationer som genomför ett verksamhetsprogram ska dock besökas minst en gång vart tredje år. Urvalet ska baseras på risk och slump.

De insatser som getts stöd genom driftsfonderna ska likt i nuvarande programperiod kontrolleras genom en kontroll på plats. Undantag får dock göras för mindre insatser samt för insatser med låg risk. Var gränsen för en mindre insats ska gå behöver utredas vidare.

---

¹⁸ Artikel 27 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2017/892 av den 13 mars 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker.

3.1.2.4 Kontroll i efterhand

I nuvarande programperiod har urvalet till kontroll i efterhand gjorts gemensamt för samtliga marknadsstöd: stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker, stöd till biodlingssektorn och skolmjölksstödet. Eftersom stödet till biodlingssektorn numera föreslås omfattas av samma kontroll- och sanktionssystem som projekt- och investeringsstöden och skolmjölksstödet inte ingår i den strategiska planen är det inte längre lämpligt att göra urvalet samlat för dessa stöd. Urvalsförfarandet har tidigare varit reglerat i EU-förordning men någon liknande reglering finns inte längre kvar.¹⁹

När urval till kontroll i efterhand ska göras för endast stöd till producentorganisationer inom frukt och grönsaker blir populationen väldigt liten då det för närvarande endast finns ett fåtal erkända producentorganisationer. Urvalshandlingen från nuvarande programperiod blir därför inte längre tillämplig. Jordbruksverket föreslår istället att en kontroll i efterhand ska göras för varje producentorganisation eller sammanslutning av producentorganisationer minst en gång per verksamhetsprogram.

3.1.2.5 Avdrag och administrativ sanktion

Avdrag för icke stödberättigande utgifter föreslår vi i kommande reformperiod hanteras på samma sätt som i nuvarande programperiod. Även sänkningen av budget till följd av att verksamhetsprogrammet inte innehåller en tillräckligt stor andel miljöinsatser föreslår vi hanteras på samma sätt som i nuvarande period. Denna sänkning är inte sanktionsgrundande.

I nuvarande programperiod tas en administrativ sanktion ut när differensen mellan ansökt och godkänt belopp i en utbetalningsansökan överstiger tre procent. Sanktionsavdraget är lika stort som avdraget.²⁰ Sanktionsavdraget tas ut som ett avdrag på stödandelen. För kommande reformperiod föreslår Jordbruksverket att utformningen av den administrativa sanktionen är densamma som i nuvarande programperiod. Även för stöd till producentorganisationer fanns tidigare ett förslag om att förändra den administrativa sanktionen i likhet med förändringen för projekt- och investeringsstöden. Efter avstämning med Kommissionen är förslaget dock inte längre aktuellt.

---

¹⁹ Artikel 42 i KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) nr 908/2014 av den 6 augusti 2014 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 med beaktande av utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, regler om kontroller, värdepapper och öppenhet.

²⁰ Artikel 61 i KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2017/891 av den 13 mars 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker och komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller påföljder som ska tillämpas på dessa sektorer och om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011.

3.1.3 Förenklingsvinster med förslaget

När arbetet med att ta fram ett nytt kontroll- och sanktionssystem startade våren 2020 fanns förhoppningar om stora möjligheter till förändring och förenkling. Det förslag som presenterades under våren innebar därför bland annat kraftigt minskade kontroller och ett sanktionssystem utan en administrativ sanktion. Kommissionen var då tydlig med att kontroller ska göras för samtliga villkor och att möjligheter till förenklningar i kontroll- och sanktionssystemet genom att ta bort kontrollmoment eller arbeta med omfattande stickprovsurval är begränsade. Detta budskap har varit tydligt både i avstämningar under arbetets gång och under pågående revisioner kopplade till nuvarande programperiod. Under avstämningen med Kommissionen våren 2021 gjordes detta budskap ännu tydligare där Kommissionen sa att kontroll- och sanktionssystemet inte får förenklas med utgångspunkt i att systemet ska bli enklare. Endast om en riskanalys tydligt och löpande visar att risken för fel är liten inom ett område, en åtgärd eller för en grupp av stödmottagare kan kontrollen för just dessa lättas. Möjligheten till att förbättra systemet och göra det mer effektivt är dock inte borta. Jordbruksverket har under arbetets gång fokuserat mer på att göra systemet tydligare, mer effektivt och enklare att förstå, snarare än att fokusera på att minska antal kontroller.

De största förenklingsvinsterna med det aktuella förslaget är:

- Samma kontroll- och sanktionssystem för stöd till biodlingssektorn som för projekt- och investeringsstöden
- Besök på platsen för investeringar ersätts med administrativ kontroll genom tekniska hjälpmedel
- Kontroll på plats görs inte alltid genom ett fysiskt besök hos stödmottagaren
- Urval till kontroll på plats görs vid ansökan om stöd för att möjliggöra tidigarelagda kontroller
- Ett varningsförfarande för brister i erkännandekriterier inom stöd till producentorganisationer istället för de två som funnits i nuvarande programperiod
- Större möjlighet att göra kontroller för stöd till producentorganisationer administrativt istället för genom en kontroll på plats
- Kontroller i efterhand görs minst en gång per verksamhetsprogram för stöd till producentorganisationer

Dessa förenklingsförslag leder inte i första hand till minskade handläggningstider även om det i vissa fall kan vara en effekt. För att uppnå kraftigt minskade handläggningstider krävs flera åtgärder, däribland förenklade administrativa kontroller. Förenklade administrativa kontroller har dock varit svårt att uppnå utifrån det kommande regelverket och det Kommissionen förmedlat. Utifrån skrivelserna i artikel 58.1 i horisontella förordningen och framför allt det förslag

till formulering som Europaparlamentet har presenterat har vi förhoppningar om att större förenklingar i de administrativa kontrollerna kommer vara möjliga att införa när den nya reformperioden börjat och en riskanalys av var felen är störst kan genomföras.

Att uppnå en förenklad hantering av stöden inför kommande reformperiod bygger således inte enbart på ett nytt kontroll- och sanktionssystem. Jordbruksverket arbetar med att uppnå förenkling i kommande reformperiod och underlätta hanteringen av stöden inom flera områden. Några exempel på det är användning av förenklade kostnadsalternativ, översyn av vilka stöd som ska finnas, utredning av vilka villkor som ska vara aktuella för stöden, arbete med att tillgänglighetsanpassa e-tjänsten för ansökningar så att det blir enklare för stödmottagaren att skicka in kompletta ansökningar samt översyn av stödprocessen för att minska ledtider. Jordbruksverket försöker också i så stor utsträckning som möjligt digitalisera processer och kommer fokusera på informationsinsatser mot stödmottagare och utbildningsinsatser för handläggande myndigheter inför nästa programperiod.

3.2 Strategisk plan

Texten till strategisk plan består av en översiktlig beskrivning av de olika delar som ingår i det nya kontroll- och sanktionssystemet för projekt- och investeringsstöden, stöd till biodlingssektorn och stöd till producentorganisationer inom frukt och grönsaker. Texten finns i bilaga 1. Texten innehåller en beskrivning av de olika typerna av avdrag och den administrativa sanktionen, en beskrivning av vilka kontroller som ska göras samt en beskrivning av vilka organ som utför handläggning och kontroll.

Enligt Kommissionens instruktion till vad texten ska innehålla ska beskrivningen vara översiktlig. Utifrån den instruktionen och en vilja att kunna justera kontroll- och sanktionssystemet under reformperiodens gång om det är nödvändigt, har vi valt att ha begränsat med detaljer i texten till strategisk plan. Detaljer regleras istället i svensk förordning, föreskrift eller rutinbeskrivningar.

Arbetsgruppen har under utredningen haft avstämning med representanter från Danmark och Finland där frågan om detaljnivå i text till strategisk plan diskuterats. Samtliga länder var överens om att texten ska vara översiktlig och kortfattad för att säkerställa att rum för förändring av kontroll- och sanktionssystemet finns kvar.

Ett utkast på text till strategisk plan har skickats till Kommissionens ”GEO-hub” för återkoppling gällande detaljnivå och innehåll. Arbetsgruppen har ännu inte fått svar.

3.3 Förordning

Text till förordning för både projekt- och investeringsstöden och stöd till biodlingssektorn samt stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker

finns i bilaga 2. Förordningstexten för projekt- och investeringsstöden och stöd till biodlingssektorn baseras på Kommissionens författningstexter om kontroller och sanktioner i förordning (EU) nr 809/2014 och förordning (EU) nr 640/2014 samt till viss del förordning (2015:406) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Förordningstexten för stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker baseras på Kommissionens författningstexter om kontroller och sanktioner i förordning (EU) nr 2017/891 och nr 2017/892 samt nr 1306/2013.

De huvudsakliga anledningarna till att vi valt att föreslå att regleringarna i texten ska placeras i förordningen är följande. Det finns regler som är så pass centrala för genomförandet av kontroll- och sanktionssystemet att de bör ha en övergripande reglering på förordningsnivå. Dessa regler är också betungande för den enskilde stödmottagaren vilket gör att det blir viktigt att de regleras på förordningsnivå. Det finns även regler som reglerar stödmyndighetens agerande. En myndighet bör inte själv reglera sitt eget agerande, särskilt inte när det handlar om regleringar som är betungande för stödmottagaren. Undantaget är specifika detaljer av mindre betydelse där bedömningsutrymmet för myndigheten är begränsat. Därför regleras de övergripande delarna i hur kontroll- och sanktionssystemet fungerar på förordningsnivå.

3.4 Tabell med förändringsförslag

I Jordbruksverkets första leverans föreslogs ett antal förändringar av kontroll- och sanktionssystemet.²¹ Vissa av dess finns fortfarande kvar i nuvarande förslag, andra har under arbetets gång tagits bort eller ersatts av nya förslag. I bilaga 3 finns en tabell med de huvudsakliga förändringsförslagen som tagits fram i utredningen sedan våren 2020.

I tabellen finns en uppskattning av nyttan med förslagen. Nyttan har skattats som liten, medel eller stor. Skattningen tar hänsyn både till nytta för stödmottagare och handläggande myndighet. I tabellen finns även en kolumn med synpunkter från olika intressenter. Det har gjorts en juridisk bedömning av förslagen där det varit lämpligt. I de fall där det finns reglering i EU-förordning finns en hänvisning till aktuell regel. Vad gäller den juridiska bedömningen så utgår den från reglerna i förordningsutkast och den återkoppling vi har fått från Kommissionen om hur reglerna ska tolkas. Eftersom reglerna är väldigt övergripande samt ännu inte beslutade kan den juridiska bedömningen behöva ändras längre fram i reformarbetet. Slutligen innehåller tabellen slutsatser kopplade till varje förslag. Av denna kolumn framgår om förslaget fortfarande är aktuellt eller inte.

---

²¹ Se rapport ”Regeringsuppdrag om nytt kontroll- och sanktionssystem” med diarienummer 3.4.17-08508/2020.

Bilaga 1 Text till strategisk plan

Brief description on the penalty system for non-IACS interventions in line with the principles of effectiveness, proportionality and dissuasiveness

Projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn

Sanktionssystemet för projekt- och investeringsstöden och stödet till biodlingssektorn består av tre typer av avdrag: avdrag för icke stödberättigade utgifter, avdrag för villkorsfel och en administrativ sanktion vid stora felaktigheter.

Avdrag för icke stödberättigade utgifter görs direkt på den berörda utgiften. Avdrag för villkorsfel görs procentuellt, antingen på berörd utgift eller på samtliga stödberättigade utgifter. För vissa typer av villkorsfel finns fastställda avdrag i föreskrift. För resterande villkorsfel fastställer handläggaren storleken på avdraget utifrån felets allvar, omfattning, varaktighet och upprepning.

Om det efter en administrativ kontroll eller en kontroll på plats visar sig att skillnaden mellan beloppet som ska betalas ut till stödmottagaren baserat på ansökan om utbetalning samt beslutet om stöd och beloppet som ska betalas ut till stödmottagaren efter kontroll av ansökan om utbetalning är mer än tio procent ska en administrativ sanktion tas ut. Sanktionsbeloppet ska vara skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte gå utöver en fullständig indragning av stödet.

Sanktionssystemet för stöd till biodlingssektorn innehåller inga avdrag för villkorsfel men följer i övrigt sanktionssystemet för projekt- och investeringsstöden.

Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker

Sanktionssystemet för stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker innehåller två typer av avdrag: avdrag för icke stödberättigande utgifter och en administrativ sanktion vid stora felaktigheter.

Avdrag för icke stödberättigande utgifter görs direkt på den berörda utgiften för aktuell insats. Varje insats inom driftsfonden kan maximalt få det belopp som beviljats enligt fastställd budget utbetalt.

Om det belopp som producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer ansöker om utbetalning för är mer än tre procent högre än det belopp som myndigheten betalar ut efter avdrag, ska en administrativ sanktion tas ut. Sanktionsbeloppet ska vara skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte gå utöver en fullständig indragning av stödet.

Utöver detta sanktionssystem kan en sanktion tas ut i de fall där en producentorganisation eller sammanslutning av producentorganisationer brister i efterlevnad av erkännandekriterier. Sanktionen innebär att det årliga stödbeloppet minskas med två procent per kalendermånad eller del av kalendermånad då utbetalningar är stoppade på grund av brist i efterlevnad av erkännandekriterier.

Competent control bodies responsible for the checks

Administrativa kontroller, kontroller på plats och kontroller i efterhand utförs av det utbetalande organet. Administrativa kontroller utförs även av delegerade organ och LAG. Både Jordbruksverket och de delegerade organen fattar beslut om stöd och utbetalning. För lokalt ledd utveckling fattar Jordbruksverket beslut om stöd och utbetalning.

Jordbruksverket ansvarar för verkställandet och redovisningar av alla utbetalningar.

Jordbruksverket ansvarar för övervakning genom internkontroll, internrevision, tillsyn av LAG samt ISO-certifiering.

Brief description of the control system for non-IACS (control methods, crosschecks, etc)

Projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn

Administrativa kontroller för projekt- och investeringsstöden samt stöd till biodlingssektorn genomförs för både ansökan om stöd och ansökan om utbetalning. Den administrativa kontrollen av en ansökan om stöd omfattar en kontroll av om sökande är berättigad till stöd enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser. Den administrativa kontrollen av en ansökan om utbetalning omfattar en kontroll av om de redovisade utgifterna ger till stöd enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt villkoren i stödbeslutet.

Kontroll på plats genomförs i ett urval av ärendena. Urvalet av ärenden baseras på risk och slump. Utöver urvalet kan ytterligare insatser kontrolleras på plats om misstanke om oegentligheter finns. En kontroll på plats kan genomföras genom ett fysiskt besök eller på distans. Om en investering inte kan verifieras genom den administrativa kontrollen finns även en möjlighet att välja ut ärendet till kontroll på plats, utöver det ursprungliga urvalet.

Kontroller i efterhand genomförs i ett urval av ärenden för att säkerställa att villkor som ska följas efter slututbetalning har uppfyllts. Urvalet baseras på slump och risk. Endast ärenden som innehåller investeringar kan väljas ut till kontroll i efterhand. Kontrollen kan genomföras genom ett fysiskt besök eller på distans.

För att säkerställa att de kontroller som de behöriga myndigheterna utför genomförs på rätt sätt och uppnår önskat resultat utförs även kvalitetskontroller. Dessa kontroller består av handläggningskontroller, övervakning genom

internkontroller, stickprov av utbetalningsbeslut samt kvalitetssäkring vid stora rutinförändringar.

Stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker

En administrativ kontroll genomförs för varje ansökan om nytt, uppdaterat eller ändrat verksamhetsprogram för stöd till producentorganisationer inom frukt och grönsaker. Delar av kontrollen kan genomföras på plats. Inför beslut om fastställande av driftsfond genomförs en administrativ kontroll av anmälda belopp. En administrativ kontroll genomförs även vid varje ansökan om utbetalning. Delar av kontrollen kan genomföras på plats.

En årlig kontroll på plats genomförs i för ett urval av producentorganisationerna eller sammanslutningarna av producentorganisationer. Urvalet baseras på risk och slump. Utöver det genomförs en kontroll på plats för samtliga insatser med undantag för mindre insatser samt insatser med låg risk.

Kontroller i efterhand genomförs minst en gång per verksamhetsprogram för varje producentorganisation eller sammanslutning av producentorganisationer.

Kontroll av erkännandekriterier för producentorganisationer eller sammanslutningar av producentorganisationer genomförs minst vart femte år. Kontrollen genomförs som en administrativ kontroll men kan kompletteras med en kontroll på plats i de fall det är lämpligt. Villkoren för erkännande gällande medlemmarnas saluföring av godkänd produktion utanför producentorganisationen kontrolleras årligen. Kontrollen genomförs administrativt och kan kompletteras med en kontroll på plats i de fall det är lämpligt.

För att säkerställa att de kontroller som de behöriga myndigheterna utför genomförs på rätt sätt och uppnår önskat resultat utförs kvalitetskontroller. Dessa kontroller består av kontroll av beslut, övervakning genom internkontroller, stickprov av utbetalningsbeslut samt kvalitetssäkring vid stora rutinförändringar.

Public procurement procedures

I den administrativa kontrollen ingår kontroll av att stödmottagaren följer lagen om offentlig upphandling. Denna kontroll är aktuell för samtliga ärenden.

Bilaga 2 Text till förordning

Förordning 20XX:XXX om kontroll- och sanktionssystem

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. PROJEKT- OCH INVESTERINGSSTÖD SAMT STÖD TILL BIODLINGSSEKTORN.....	1
Administrativa kontroller	1
Kontroller på plats	2
Kontroller i efterhand	2
Avdrag och sanktioner	3
Återbetalning och hävning	4
Överklagande	4
2 KAP. STÖD TILL PRODUCENTORGANISATIONER OCH SAMMANSLUTNINGAR AV PRODUCENTORGANISATIONER INOM SEKTORN FÖR FRUKT OCH GRÖNSAKER.....	4
Administrativa kontroller och kontroller på plats	4
Avdrag och sanktioner	6
Kontroll i efterhand	7
Återbetalningsskyldighet.....	7
Överklagande	7
3 KAP. BEMYNDIGANDEN	7
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	7

1 KAP. PROJEKT- OCH INVESTERINGSSTÖD SAMT STÖD TILL BIODLINGSSEKTORN

1 § I detta kapitel regleras kontroll- och sanktionssystemet för projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn.

Administrativa kontroller

2 § Den behöriga myndigheten ska göra en administrativ kontroll avseende ansökan om stöd och ansökan om utbetalning.

3 § Den administrativa kontrollen av en ansökan om stöd ska omfatta en kontroll av om sökanden är berättigad till stöd enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser.

4 § Den administrativa kontrollen av en ansökan om utbetalning ska omfatta en kontroll av om stödmottagaren är berättigad till stöd enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt villkoren i stödbeslutet.

Kontroller på plats

5 § Den behöriga myndigheten ska genomföra en kontroll på plats på urvalsbasis av ärenden. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Den andel som väljs ut slumpmässigt ska utgöra mellan 20 och 40 procent av det totala urvalet. Urvalet ska fördelas över samtliga åtgärder.

Utöver urvalet i det första stycket ska den behöriga myndigheten genomföra en kontroll på plats i de fall en investering inte på ett godtagbart sätt går att verifiera i den administrativa kontrollen. Undantag får göras för mindre investeringar.

6 § De ärenden som väljs ut till en kontroll på plats enligt första stycket i 5 § ska motsvara minst fem procent av det beviljade stödbelopp som finansieras av unionen under ett kalenderår, under förutsättning att en ökning eller minskning av kontrollnivån enligt tredje stycket inte är motiverat.

Vid reformperiodens slut ska minst fem procent av de utgifter som finansierats av unionen under reformperioden har kontrollerats genom en kontroll på plats, under förutsättning att en ökning eller minskning av kontrollnivån enligt tredje stycket inte har genomförts.

Den behöriga myndigheten ska öka kontrollnivån enligt första och andra stycket när det är motiverat. Den behöriga myndigheten får minska kontrollnivån enligt första och andra stycket om felfrekvenserna är på en godtagbar nivå.

7 § En kontroll på plats ska så långt det är möjligt utföras innan slututbetalningen i ett ärende som är utvalt till kontroll på plats görs.

8 § Vid en kontroll på plats ska den behöriga myndigheten kontrollera att ärendet har genomförts i enlighet med unionsrättsliga och nationella bestämmelser och villkoren i stödbeslutet.

En kontroll på plats kan genomföras på distans eller genom ett besök på platsen.

Kontroller i efterhand

9 § Den behöriga myndigheten ska genomföra kontroller i efterhand av ärenden på urvalsbasis. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Den andel som väljs ut slumpmässigt ska utgöra mellan 20 och 40 procent av det totala urvalet.

Endast ärenden som innehåller investeringar som omfattas av villkor som fortfarande är aktuella efter att ärendet slututbetalats kan bli uttagna till kontroll i efterhand.

10 § Vid kontroll i efterhand ska den behöriga myndigheten kontrollera de villkor som fortfarande är aktuella efter att ärendet slututbetalats.

11 § Kontrollerna i efterhand ska varje kalenderår omfatta minst en procent av utgifterna som finansierats av unionen i de ärendena som ingår i urvalet enligt 9 §, under förutsättning att en sådan ökning eller minskning av kontrollnivån enligt andra stycket inte är motiverat.

Den behöriga myndigheten ska öka kontrollnivån enligt första stycket när det är motiverat. Den behöriga myndigheten får minska kontrollnivån enligt första stycket om felfrekvenserna är på en godtagbar nivå.

Avdrag och sanktioner

Avdrag för utgifter som inte är berättigade till stöd

12 § Stöd får betalas ut endast om utgifterna är stödberättigande enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt villkoren i stödbeslutet. Om en utgift inte är stödberättigande ska den behöriga myndigheten besluta att utgiften inte ska ingå i underlaget för utbetalningen av stödbeloppet.

Villkorsavdrag

13 § Villkorsavdrag ska göras när stödmottagaren brutit mot villkor enligt unionsrättsliga bestämmelser, nationella bestämmelser eller villkor i stödbeslut.

Avdragen ska vara proportionerliga och bedömas utifrån felaktighetens allvar, omfattning, varaktighet och upprepning. Det framgår av artikel 57.3 i förordning (EU) nr *horisontella förordningen*.

Felaktighetens allvar ska i första hand bedömas utifrån omfattningen av de konsekvenser som den lett till, med hänsyn tagen till de mål för åtaganden eller skyldigheter som inte uppfyllts.

Felaktighetens omfattning ska i första hand bedömas utifrån vilka effekter den fått på ärendet i dess helhet.

Felaktighetens varaktighet ska i första hand bedömas utifrån hur länge följderna är kännbara eller vilka möjligheter som finns att åtgärda följderna på ett rimligt sätt.

Felaktighetens upprepning ska bedömas utifrån om samma felaktighet tidigare har konstaterats i ärendet.

14 § Avdrag som görs med stöd av 13 § ska göras procentuellt och kan göras antingen på de utgifter som berörs av felaktigheten eller på de godkända stödberättigande utgifterna i den aktuella utbetalningen.

15 § För stöd som beviljas till biodlingssektorn ska avdrag inte göras med stöd av 13-14 §§ i detta kapitel utan enligt andra stycket i denna paragraf.

I de fall en stödmottagare som beviljats stöd till biodlingssektorn bryter mot ett villkor som inte är direkt kopplat till en stödberättigad utgift ska ansökan avslås.

Rättelse

16 § Den behöriga myndigheten ska tillfälligt avvakta med att betala ut ett stöd om en felaktighet som går att åtgärda upptäcks. Så snart som stödmottagaren på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt bevisar att situationen har åtgärdats ska den behöriga myndigheten betala ut stödet.

Tiden för att avvakta med att betala ut ett stöd på grund av felaktigheten får inte överstiga tre månader. Kortare perioder får fastställas av behörig myndighet.

Den behöriga myndigheten får tillfälligt avvakta med att betala ut ett stöd endast om felaktigheten inte hindrar att syftet med ärendet uppfylls och stödmottagaren kan förväntas åtgärda felet under den fastställda perioden.

Administrativ sanktion

17 § Om det efter en kontroll enligt 4-5 §§ visar sig att skillnaden mellan

1. beloppet som ska betalas ut till stödmottagaren baserat på ansökan om utbetalning samt beslutet om stöd och
2. beloppet som ska betalas ut till stödmottagaren efter kontroll av ansökan om utbetalning

är mer än tio procent ska en administrativ sanktion tas ut.

Sanktionsbeloppet ska vara skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte gå utöver en fullständig indragning av stödet.

Ingen administrativ sanktion ska tas ut om stödmottagaren, på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt, kan visa att stödmottagaren inte är ansvarig för att icke stödberättigande belopp tagits med i ansökan om utbetalning eller om det på något annat, för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt, kan bevisas att stödmottagaren inte är ansvarig.

Återbetalning och hävning

Återbetalning av stöd

18 § Utöver det som sägs om återbetalningsskyldighet i förordning (EU) nr *horisontella förordningen* och i förordning (EU) nr *planförordningen* och i Europeiska unionens statsstödsregler gäller att en stödmottagare är återbetalningsskyldig om

1. stödet beviljats på grund av att stödmottagaren i sin ansökan om stöd lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter,
2. stödmottagaren på ett allvarligt sätt brutit mot de villkor som gäller för stödet, eller
3. utbetalningen skett på grund av att stödmottagaren i sin ansökan om utbetalning av stöd lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

19 § Den behöriga myndigheten ska besluta att kräva tillbaka belopp som stödmottagaren inte har rätt till.

Hävning av stödbeslut

20 § Den myndighet som beslutar om stöd ska innan slututbetalning sker upphäva ett beslut om stöd helt eller delvis om någon av förutsättningarna i 18 § 1 och 2 är uppfyllda eller om något annat inträffar som innebär att den som beviljats stöd med hänsyn till syftet med stödet inte bör få ha detta kvar.

Efter att ett ärende är slututbetalt ska inte hävning av beslut om stöd ske.

Överklagande

21 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Beslut om stöd får dock inte överklagas.

2 KAP. STÖD TILL PRODUCENTORGANISATIONER OCH SAMMANSLUTNINGAR AV PRODUCENTORGANISATIONER INOM SEKTORN FÖR FRUKT OCH GRÖNSAKER

Administrativa kontroller och kontroller på plats

1 § Inför varje beslut ska Jordbruksverket kontrollera att relevanta och tillämpliga unionsrättsliga och nationella bestämmelser efterlevs.

Kontroller enligt första stycket ska utföras administrativt eller på plats. En kontroll på plats kan genomföras på distans eller genom ett besök på platsen.

Erkännande

2 § Inför varje beslut om nytt erkännande ska Jordbruksverket genomföra administrativ kontroll och kontroll på plats av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer uppfyller samtliga villkor för erkännande.

3 § Minst en gång vart femte år ska Jordbruksverket genomföra administrativ kontroll av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer uppfyller samtliga villkor för erkännande. Detta gäller även om producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer inte genomför ett verksamhetsprogram.

Jordbruksverket kan välja att genomföra delar av kontrollen på plats.

4 § Under varje verksamhetsår ska Jordbruksverket som minst genomföra administrativ kontroll av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer efterlever villkor för erkännande gällande medlemmarnas saluföring av produktion utanför producentorganisationen, av sådana produkter som producentorganisationen är erkänd för.

Jordbruksverket kan välja att genomföra delar av kontrollen på plats.

5 § Om Jordbruksverket har konstaterat att en producentorganisation eller en sammanslutning av producentorganisationer inte uppfyller ett krav för erkännande ska Jordbruksverket besluta om att varna producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer för att erkännandet kommer att återkallas om bristen inte åtgärdas.

Jordbruksverket ska i beslut om varning till den berörda producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer fastställa inom vilken tidsgräns bristen ska åtgärdas, tidsgränsen ska inte överstiga fyra månader.

6 § Om brister som Jordbruksverket har skickat beslut om varning för inte åtgärdas av producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer inom den fastställda tidsgränsen, på ett för Jordbruksverket tillfredsställande sätt, ska Jordbruksverket tillfälligt stoppa alla utbetalningar till producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer.

Under den tid alla utbetalningar är stoppade ska det årliga stödbeloppet minska med två procent för varje kalendermånad eller del av kalendermånad under vilken utbetalningarna är stoppade.

Om bristen inte åtgärdats inom ett år från den dag producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer mottog beslut om varning ska Jordbruksverket återkalla erkännandet.

7 § Om producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer meddelar att bristen har åtgärdats ska Jordbruksverket genomföra en administrativ kontroll av att producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer har åtgärdat bristen på ett för Jordbruksverket tillfredsställande sätt. Jordbruksverket kan välja att genomföra delar av kontrollen på plats.

Om Jordbruksverket konstaterar att bristen har åtgärdats på ett för dem tillfredsställande sätt ska varningen hävas från den dag då det kan konstateras att bristen åtgärdats.

Ansökan om verksamhetsprogram, driftsfond och utbetalning

8 § Jordbruksverket ska genomföra en administrativ kontroll av ansökan om nytt, uppdaterat eller ändrat verksamhetsprogram.

Jordbruksverket kan välja att genomföra delar av kontrollen på plats.

9 § Jordbruksverket ska genomföra en administrativ kontroll av anmälda belopp inför beslut om fastställande av driftsfond.

10 § Jordbruksverket ska genomföra en administrativ kontroll av ansökan om utbetalning.

Jordbruksverket kan välja att genomföra delar av kontrollen på plats.

11 § Jordbruksverket ska genomföra kontroll på plats av ansökan om årlig utbetalning på urvalsbasis. Urvalet ska vara slumpmässigt och riskbaserat. Kontrollen ska omfatta minst 30 procent av det totala belopp som producentorganisationerna och sammanslutningarna av producentorganisationer ansöker om utbetalning för det aktuella året.

Varje producentorganisation och sammanslutning av producentorganisationer som genomför ett verksamhetsprogram ska kontrolleras på plats enligt första stycket minst vart tredje år.

Jordbruksverket ska öka kontrollnivån enligt första stycket när det är motiverat. Jordbruksverket får minska kontrollnivån enligt första stycket om felfrekvenserna är på en godtagbar nivå.

12 § Kontroller på plats enligt 11 § ska komplettera den administrativa kontrollen enligt 10 § och omfatta sådana villkor och åtaganden som inte är möjliga att kontrollera administrativt.

I de fall en ansökan om årlig utbetalning ska kontrolleras på plats ska kontrollen genomföras innan myndigheten betalar ut stöd till respektive producentorganisation eller sammanslutning av producentorganisationer.

13 § Jordbruksverket ska kontrollera genomförandet av de insatser som omfattas av en ansökan om utbetalning av stöd på plats.

Jordbruksverket får besluta att inte genomföra besök på plats vid mindre insatser eller om de anser att risken är liten för att villkoren för att få stöd inte är uppfyllda och för att aktiviteten inte har genomförts. Sådana beslut och deras motivering ska dokumenteras.

Avdrag och sanktioner

Avdrag på utgiftsnivå

14 § Stöd får endast betalas ut för utgifter som är stödberättigande enligt unionsrättsliga och nationella bestämmelser samt omfattas av beslutat verksamhetsprogram.

Om en utgift inte är stödberättigande eller inte omfattas av beslutat verksamhetsprogram ska Jordbruksverket besluta om avdrag.

Administrativ sanktion

15 § Om skillnaden efter Jordbruksverkets kontroll mellan

1. beloppet som producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer ansöker om utbetalning för och
2. beloppet som myndigheten betalar ut efter avdrag enligt andra stycket i 14 § är mer än tre procent ska en administrativ sanktion tas ut.

Sanktionsbeloppet ska vara skillnaden mellan de båda beloppen, men får inte gå utöver en fullständig indragning av stödet.

Avdrag ska inte göras om producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer kan visa att den inte är ansvarig för att det icke stödberättigande beloppet tagits med.

Kontroll i efterhand

16 § Jordbruksverket ska genomföra kontroller i efterhand minst en gång per verksamhetsprogram.

Återbetalningsskyldighet

17 § En producentorganisation eller en sammanslutning av producentorganisationer är återbetalningsskyldig för stödet om det har lämnats felaktigt eller med för högt belopp.

Överklagande

18 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Beslut om nytt, ändrat eller uppdaterat verksamhetsprogram får dock inte överklagas.

3 KAP. BEMYNDIGANDEN

1 § Jordbruksverket får meddela ytterligare föreskrifter om

1. stöd villkor,
2. hur kontroller ska genomföras och kontrollvägran,
3. avdrag på stöd,
4. återkallelse och rättelse av ansökan,
5. upphävande och återbetalning av stöd samt administrativa sanktioner på grund av att villkoren för stöd inte har följts.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft Ikraftträdandedatum., då
2. Äldre bestämmelser tillämpas på ansökningar som lämnats in före den XXX

Bilaga 3 Tabell med förändringsförslag

Under rubriken Nyttan finns en uppskattning av hur stor förenkling som förslaget innebär i jämförelse med nuvarande programperiod samt vilken nytta förslaget medför både för stödmottagare och för stödmyndigheter. Storleken på nyttan för varje förändringsförslag har vi bedömt i förhållande till de andra förändringsförslagen och är en sammanvägd nytta för både stödmottagare och stödmyndigheter.

Följande förkortningar används i tabellen:

MS – Medlemsstat

FG – Förenklingsgruppen

LST – Länsstyrelsen

KOM – EU-kommissionen

ESV – Ekonomistyrningsverket

SJV – Jordbruksverket

Förändringsförslag projekt- och investeringsstöd samt stöd till biodlingssektorn

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
Kontroll genom tekniska hjälpmedel	Stor	Andra MS: Används mycket i Danmark. Bra resultat hittills men fortfarande i utvecklingsstadiet. KOM: Bra förslag. Kan ibland användas för att ersätta fysiska besök vid kontroll på plats.	Förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella förordningen på att inrätta ett effektivt kontroll- och sanktionssystem.	Förslaget kvarstår. Det finns en ambition att använda tekniska hjälpmedel för att verifiera resultat. Det bygger dock på att dessa hinner utvecklas tillräckligt. Att ha tillgång till viss teknik ställer högre krav på stödmottagaren. Tekniken kommer att användas där det är lämpligt.
Förbättrat och utökat IT-system för ansökan	Medel	FG: Positiv respons. Bra med större möjligheter att skicka in underlag, enklare att förstå vad som krävs.	Förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella förordningen på att inrätta ett effektivt kontroll- och sanktionssystem.	Förslaget kvarstår. Arbete med att förbättra IT-system för ansökan pågår löpande. Förenklingsförslag från förslaget som lämnades våren 2020 är överlämnade till IT för prioritering.

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
		ESV: Bra förslag. Viktigt att det blir enklare för stödmottagaren att göra rätt.		
Bygga in enklare kontroller i IT-systemet	Medel	Inga synpunkter.	Förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella förordningen på att inrätta ett effektivt kontroll- och sanktionssystem.	Förslagen är överlämnade till IT för prioritering.
Systemgenererade beslut	Liten	Inga synpunkter.	Förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella förordningen på att inrätta ett effektivt kontroll- och sanktionssystem. Det är viktigt att det går att lägga in texter och villkor i besluten som är anpassade efter det aktuella ärendet.	Förslagen är överlämnade till IT för prioritering.
Förskott i samband med ansökan om stöd	Medel	Inga synpunkter.	Regler för förskott finns på nationell nivå.	Förslaget är överlämnat till IT för prioritering.
Rimlighetsbedömning av indikatorer	Liten	SJV: Positiv respons från enhet som sköter rapportering till EU. Viktigt att indikatorerna blir rätt redan vid beslut om stöd i kommande reformperiod då genomförandemodellen ställer högre krav.	Artikel 7 i planförordningen reglerar användningen av indikatorer för uppföljning.	Förslaget kvarstår. Innebär inte någon förenkling. Den nya genomförandemodellen ställer högre krav i kommande programperiod. Vi har förtydligat betydelsen av rimlighetsbedömning av indikatorer redan vid beslut om stöd.
Övergripande villkor kontrolleras endast i ett urval av ärenden	Stor	KOM: Inte en godkänd hantering. Alla villkor behöver kontrolleras i samtliga ärenden.	Artikel 57 och 58 i horisontella förordningen. Förslaget baserades främst på tolkning av artikel 58.1.	Förslaget är borttaget. Hade bidragit till stor förenkling, kortare handläggningstider och minskat antal underlag för stödmottagaren att skicka in. Kommissionen var dock tydlig med att detta inte är ett godkänt kontrollsystem och förslaget har därför tagits bort.

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
				Alternativt förenklingsförslag: Riskbaserade administrativa kontroller, se nedan.
Utgiftsvillkor kontrolleras endast i ett urval av ärenden	Stor	KOM: Inte en godkänd hantering. Alla villkor behöver kontrolleras i samtliga ärenden.	Artikel 57 och 58 i horisontella förordningen. Förslaget baserades främst på tolkning av artikel 58.1.	Förslaget är borttaget. Hade bidragit till stor förenkling, kortare handläggningstider och minskat antal underlag för stödmottagaren att skicka in. Kommissionen var dock tydlig med att detta inte är ett godkänt kontrollsystem och förslaget har därför tagits bort. Alternativt förenklingsförslag: Riskbaserade administrativa kontroller, se nedan.
Minskat antal underlag för stödmottagaren att skicka in	Stor	KOM: Inte en godkänd hantering. Alla villkor behöver kontrolleras i samtliga ärenden.	Artikel 57 och 58 i horisontella förordningen. Förslaget baserades främst på tolkning av artikel 58.1.	Förslaget kvarstår delvis. Minskningen av antal underlag var nära sammankopplat med förslaget om att endast kontrollera övergripande villkor och utgiftsvillkor i ett urval av ärenden. Ambitionen att minska antal underlag finns kvar med kommer bli svårare att genomföra. Alternativt förenklingsförslag: För de stöd där förenklade kostnadsalternativ används krävs färre underlag från stödmottagarens sida. Vi arbetar även med att göra det tydligare för stödmottagaren i e-tjänst gällande vilka underlag som krävs och när.
Riskbaserade administrativa kontroller	Nytan beror på om och var det kan användas. Kräver vidare utredning.	ESV: Bra förslag. Riskanalysen bör göras löpande. Bör även finnas ett slumpmässigt urval att bygga riskanalysen på. KOM: Riskanalysen behöver göras löpande. Behöver innehålla ett slumpmässigt urval. Får inte användas för att förenkla för förenklings skull utan behöver bygga på en	Förslaget är i linje med artikel 58.1 i horisontella förordningen. Artikel 58.1 gäller kontroller, vilket vi tolkar som både administrativa kontroller och kontroller på plats. I artikel 58.1 finns en hänvisning till artikel 57.2 som slår fast att MS ska inrätta effektiva kontroll- och sanktionssystem, vilket talar för att regeln har ett brett tillämpningsområde och omfattar båda typer av kontroller.	Förslaget kvarstår. Förslaget ersätter tidigare förslag om att vissa villkor endast kontrolleras i ett urval av ärenden. Enligt detta förslag kontrolleras samtliga villkor men hur djupgående kontrollen är beror på risken i det enskilda ärendet. Hur djupgående kontrollen är kommer också att styras av ett slumpmässigt urval.

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
		analys av låga felfrekvenser inom ett område. Lägsta nivån för en kontroll behöver vara tillräckligt hög.	Viktigt att lägsta nivån för en kontroll är tillräckligt hög för att kunna räknas som en kontroll av ett villkor.	
Inga besiktningar	Stor	<p>LST: Handläggare på länsstyrelsen är oroliga för att borttagning av besiktningar skapar större klyftor mellan handläggare och stödmottagare.</p> <p>Andra MS: Även Danmark har lagt fram förslaget att ta bort besiktningar med en motivering liknande vår.</p> <p>ESV: Bra förslag.</p> <p>KOM: Bra förslag. Bra att en kontroll på plats kan göras vid behov.</p>	I nuvarande programperiod finns kravet i artikel 48.5 i förordning (EU) nr 809/2014. I utkastet på nya förordningar finns det inte någon motsvarande regel. Vi bedömer därför att vi inte måste ha exakt samma upplägg utan kan justera hanteringen. Förslaget är förenligt med kraven i artikel 57.1 och 57.2 i horisontella förordningen.	Förslaget kvarstår. Verifiering av att en investering är på plats genomförs i första hand administrativt. När det inte är möjligt att verifiera administrativt genomförs en fysisk kontroll i samband med kontroll på plats.
Sänkt kontrollfrekvens för kontroll på plats	Stor	KOM: Inte en tillräckligt hög nivå av kontroller på plats.	I nuvarande programperiod finns kontrollnivå reglerat i artikel 50 i förordning (EU) nr 809/2014. I utkastet på nya förordningar finns inte någon motsvarande regel. Förslaget grundade sig på en tolkning av artikel 57.2 i horisontella förordningen.	Förslaget är borttaget. Efter avstämning med Kommissionen sommaren 2020 framgick att kontrollnivån för kontroll på plats inte var tillräckligt hög. Alternativt förenklingsförslag: En kontroll på plats kan genomföras på distans.
Procentuellt urval till kontroll på plats endast för investeringar och evenemang	Medel	FG: Bra att åka dit kontrollen görs mest nytta.	Utifrån Kommissionens återkoppling är det tveksamt om förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella	Förslaget är borttaget. Förslaget innebar att vi endast skulle kontrollera ärenden där vi vet att besök ger ett mervärde. Kommissionen var tydlig med att inga ärenden eller åtgärder

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
		KOM: Inte okej att helt undanta vissa åtgärder från kontroll på plats. Tveksam till att ens vissa typer av ärenden undantas.	förordningen på att inrätta ett effektivt kontroll- och sanktionssystem.	kan undantas från kontroll på plats. Förslaget har därför tagits bort. Alternativt förenklingsförslag: En kontroll på plats kan genomföras på distans.
En kontroll på plats kan genomföras på distans	Stor	KOM: En kontroll på plats behöver inte innebära en fysisk kontroll på platsen. En kontroll på plats kan göras på distans genom tekniska hjälpmedel eller administrativa metoder.		Förslaget kvarstår. Förslaget ersätter tidigare förslag om att undanta vissa ärenden från kontroll på plats. Fördelarna med att undanta vissa ärenden minskar när det är möjligt att genomföra en kontroll på plats på distans. För de ärenden där en kontroll genom tekniska hjälpmedel eller administrativa metoder inte är tillräcklig genomförs ett fysiskt besök.
Utökad tipsfunktion för kontroll på plats	Liten	Inga synpunkter.	Förslaget har sin grund i artikel 57.1b i horisontella förordningen.	Förslaget kvarstår. Förtydligad tipsfunktion för att minska risken för bedrägeri.
Inga kontroller i efterhand	Liten	KOM: Kontroll- och sanktionssystemet behöver vara avskräckande.	I nuvarande programperiod finns kravet i artikel 52 i förordning (EU) nr 809/2014. I utkastet på nya förordningar finns det inte någon motsvarande regel. Förslaget baserades på tolkning av artikel 57 och 58 i horisontella förordningen.	Förslaget är borttaget. Alternativt förslag: Kontroller i efterhand bör vara en del av kontrollsystemet för att det ska vara tillräckligt effektivt.
Urval för kontroll på plats sker vid beslut om stöd	Medel	ESV: Bra med möjlighet till tidigarelagda kontroller. FG: Att närvara på evenemang upplevs som positivt. Visar att myndigheten lägger vikt vid innehållet i ett projekt, inte bara redovisningen. KOM: Okej att göra urval vid stöd för att möjliggöra	I nuvarande programperiod är urvalet baserat på en viss procent av utgifter per år och regeln om det finns i artikel 52 i förordning (EU) nr 809/2014. I utkastet på nya förordningar finns det inte någon motsvarande regel, vilket gör att vi anser att det finns utrymme att ändra urvalstidpunkten till beslut om stöd. Förslaget är förenligt med kravet i artikel 57.2 i horisontella förordningen på att inrätta ett	Förslaget kvarstår. Urval vid beslut om stöd möjliggör tidigarelagda kontroller och minskar risken för ökad väntetid vid utbetalning.

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
		tidigarelagda kontroller. Tidigarelagda kontroller kan dock inte användas till exempelvis investeringar utan att de kompletteras med en uppföljande kontroll när investeringen är färdigställd. Den uppföljande kontrollen skulle dock kunna göras med hjälp av tekniska hjälpmedel. Urval bör inte bara baseras på antal utan ska även baseras på belopp.	effektivt kontroll- och sanktionssystem.	
Minskning av stödet istället för administrativ sanktion	Stor	KOM: En administrativ sanktion krävs för att avdragssystemet ska anses vara avskräckande.	I nuvarande programperiod finns regel om sanktion i artikel 63 i förordning (EU) nr 809/2014. I utkastet på nya förordningar finns det inte någon motsvarande regel. Förslaget baserades på tolkning av artikel 57 i horisontella förordningen.	Förslaget är borttaget. Det ursprungliga förslaget accepterades inte av Kommissionen och behövde därför göras om. Alternativt förslag: Avdragssystemet ser till stor del ut som i nuvarande system.
Bakomliggande matris och trappa för minskning av stödet	Medel	Inga nya synpunkter.	Förslaget baserades på tolkning av artikel 57.1d och 57.3 i horisontella förordningen.	Förslaget är borttaget. Arbetet med att ta fram åtgärdsspecifika avdragsmatriser och trappor ansågs vara för tidskrävande för att kunna genomföras, särskilt när systemet inte längre kunde ersätta den administrativa sanktionen. Behovet av att fastställa fler avdrag visade sig inte vara lika stort som under vårens arbete. Alternativt förslag: Avdragssystemet ser till stor del ut som i nuvarande system.
Mer förutsägbar och rättvis administrativ sanktion	Medel	ESV: Bra att sanktionen blir mer förutsägbar för stödmottagaren. Förbättring mot dagens sanktion.	Förslaget utgår från kravet i artikel 57.1d i horisontella förordningen på att tillämpa sanktioner som är	Förslaget är borttaget. Det nya förslaget till administrativ sanktion skulle göra det möjligt för stödmottagaren att på förhand och under insatsens gång förstå konsekvenserna av stora felaktigheter. Vi såg att sanktionen utöver sin

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
		<p>Andra MS: Danmark föreslår ingen sanktion i sitt förslag. De motiverar förslaget dels med att avdrag utifrån kriterierna allvar, omfattning, varaktighet och upprepning kan täcka in samma avskräckande effekt och dels med att många av stöden ges genom förenklade kostnadsalternativ vilket gör behovet mindre.</p> <p>KOM: Nytt förslag på administrativ sanktion är inte tillräckligt avskräckande. Att beräkna sanktionsgränsen på total budget ger för stora möjligheter till fel utan konsekvens. De nya förslagen på sanktionsavdrag på 2 och 4 procent är inte tillräckligt avskräckande.</p>	effektiva, avskräckande och proportionella.	<p>avskräckande effekt även blev lärande och kunde minska återkommande fel i redovisningen. Kommissionen ansåg att förslaget inte var tillräckligt avskräckande. Förslaget har därför tagits bort.</p> <p>Alternativt förslag: Sanktionssystemet ser till stor del ut som i nuvarande system.</p>
Samma kontroll- och sanktionssystem för stöd till biodlingssektorn som för övriga landsbygdsstöd	Stor	ESV: Bra att det är samma system för biodlingssektorn som för resterande stöd.	Omfattas numera av samma regelverk; se artikel 1, 4 och 5 i horisontella förordningen avseende tillämpningsområde samt vad EAGF finansierar. Vad gäller kontroll- och sanktionssystem, se artikel 57 och 58 i horisontella förordningen.	Förslaget kvarstår. Eftersom samma regelverk gäller för stöden i kommande programperiod förslås samma kontroll- och sanktionssystem användas med ett fåtal skillnader. Förslaget ger en större likriktning och förenklar i handläggningen då det finns större möjlighet för handläggare att handlägga flera olika stöd.

Förändringsförslag stöd till producentorganisationer för frukt och grönsaker

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
Kontroll av erkännandekriterier utifrån riskurval	Medel	KOM: Inte en godkänd hantering. Alla villkor behöver kontrolleras i samtliga ärenden.		Förslaget är borttaget. Kommissionen var tydlig med att detta inte är ett godkänt kontrollsystem och förslaget har därför tagits bort. Alternativt förenklingsförslag: Kontroll av erkännandekriterier görs i första hand administrativt.
Nytt urval till kontroll på plats	Medel	KOM: Se kommentarer kopplat till motsvarande förslag för projekt- och investeringsstöden.	Idag i artikel 27.2 i 2017/892. Finns ännu inget stödspecifikt regelverk, förslaget bygger därmed på samma regleringar som angivits för övriga stöd ovan.	Förslaget är borttaget. Förslaget följde till större del urvalet till kontroll på plats för projekt- och investeringsstöden. Urvalet skulle baseras på antal insatser istället för utbetalt belopp. Kontrollerna skulle göras mer riktat mot de insatser där en kontroll på plats bidrar mest. Alternativ förslag: Urvalet motsvarar dagens urval.
Lägre sanktionsavdrag vid administrativ sanktion	Liten	KOM: Se kommentarer kopplat till motsvarande förslag för projekt- och investeringsstöden.	Regleras idag i artikel 61 i 2017/891. Finns ännu inget stödspecifikt regelverk, förslaget bygger därmed på samma regleringar som angivits för övriga stöd ovan.	Förslaget är borttaget. Sanktionen skulle bli mer lik den för projekt- och investeringsstöden. Kommissionen ansåg att sanktionsavdraget inte var tillräckligt avskräckande och förslaget har därför tagits bort. Alternativt förslag: Sanktionsavdraget motsvarar dagens reglering.
En typ av varningsförfarande istället för två	Medel	KOM har fått underlag, men har ännu inte återkopplat.	Varningsförfarandet regleras idag i artikel 59 i 2017/891. Finns ännu ingen motsvarande regel för kommande reformperiod.	Förslaget kvarstår. Förslaget innebär ett enklare regelverk. Varningsförfarandet blir tydligare.
Kontroll av erkännandekriterier görs i första hand administrativt	Stor	KOM har fått underlag, men har ännu inte återkopplat.	Erkännandekriterierna finns idag i artikel 154 i 1308/2013. En uppdaterad version av 1308 tros vara kvar nästa reformperiod, finns dock ännu inget utkast.	Förslaget kvarstår. Mer effektiv kontroll av villkor. Färre och mer riktade kontroller på plats.

Förändringsförslag	Nytta (Liten, Medel, Stor)	Synpunkter	Regelhänvisning och juridisk bedömning	Slutsats
Kontroll i efterhand minst en gång per verksamhetsprogram	Medel	KOM har fått underlag, men har ännu inte återkopplat.	Regleras idag i artikel 42 i 908/2014. Finns ännu ingen motsvarande regel för kommande reformperiod.	Förslaget kvarstår. Eftersom stöd till producentorganisationer behöver ingå i en egen urvalsgrupp till kontroll i efterhand för kommande reformperiod har urvalsförfarandet fått göras om.